

06

Årsmelding 2006

Om Noregs forskingsråd

Noregs forskingsråd er eit nasjonalt forskingsstrategisk og forskingsfinansierande organ. Forskingsrådet er den viktigaste forskingspolitiske rådgivaren for Regjeringa, departementa og andre sentrale institusjonar og miljø med tilknytning til forskning og utvikling (FoU). Vidare arbeider Forskingsrådet for eit løft både når det gjeld økonomi og kvalitet i norsk FoU og for å fremje innovasjon, i samspel mellom forskingsmiljøa, næringslivet og den offentlege forvaltninga. Forskingsrådet skal identifisere behov for forskning og foreslå prioriteringar. Gjennom målretta finansieringsordningar skal Rådet medverke til å setje i verk nasjonale forskingspolitiske vedtak. Andre viktige oppgåver er å fungere som møteplass mellom forskarar, brukarar av forskning og dei som finansierer forskning, og å medverke til internasjonalisering av norsk forskning.

Føreord: Samspel i forskingssystemet

Dei nordiske landa er sterkt framme både når det gjeld velferd og økonomisk vekst, og som kunnskapsnasjonar med gode resultat på vitskapsområdet. Noreg ligg ikkje lengst framme, men Forskingsrådet sin visjon er at vi skal bli ein leiande kunnskapsnasjon.

Forskning og utvikling har aldri vore viktigare. Forsking formar forståinga av menneske og samfunn og legg grunnlag for problemløysing og våre evner til nyskaping. Å meistre utfordringane våre er å meistre kunnskapsutfordringane. Det er dette perspektivet Forskingsrådet legg til grunn for den forskingspolitiske rådgjevinga vår. Rådgjevarrolla legg på oss eit stort ansvar. Vi må bidra til høge ambisjonar og til at innsatsen blir retta inn slik at vi får mest igjen.

Forskingsrådet bruker no meir av tida i rådgjevarrolla. Eit gjennomslag som rådgjevar byggjer på evna til å spele saman med resten av forskingssystemet. Vi arbeider gjennom nettverk og møteplassar. Vi ser tydelegare enn før at gode kunnskapsnettverk – nasjonalt og på tvers av landegrensar – også er ein av dei viktigaste føresetnadene for å ta i bruk kunnskap. Derfor prioriterer

vi arbeidet med å skape møteplassar som utviklar gode nettverk og byggjer alliansar. Dette har også prega 2006.

Men Forskingsrådet er ikkje minst ein fordelingsarena for pengar til forskning. Mange ser mot Forskingsrådet, og våre vedtak har store konsekvensar for den enkelte forskar og forskargruppe. Vi legg stor vekt på å skape prosessar som gir tillit til at vedtaka er gode. Dette er ei stor oppgåve, men også her spelar vi saman med heile forskingssystemet. Dei fleste faglege vurderingar og vedtak blir gjorde av nasjonale og utanlandske fagekspertar, anten som «referees» eller i komitear og panel. Men Forskingsrådet har sjølv sagt ansvaret for opplegg og rammer for dette viktige arbeidet.

Å velje dei beste og mest nyskapande forskingsprosjekta er den fremste oppgåva. Samtidig må mykje av forskinga

rette seg mot samfunnsutfordringane. No i starten av 2007 står utfordringane knytte til global oppvarming klarare enn nokon gong før. Og ingen tvilar på at det er forskning som er nøkkelen – for å forstå klimaendringane, for å forstå og førebu tiltak med tanke på samfunnsmessige konsekvensar, og for å utvikle ny teknologi. Forskinga må kritisk granske utviklinga og tolkingane av kva som skjer, og konstruktivt leggje grunnlaget for evna til å takle utfordringane.

Arvid Hallén
administrerende direktør

Melding frå hovudstyret 2006

Forskningsrådet er det sentrale utøvande og rådgivande forskingsstrategiske organet for styresmaktene, og har gjennom 2006 arbeidd med ei rekkje spørsmål som har mykje å seie for norsk forskning. Fleire av sakene er oppfølging av tiltak og prioriteringar i stortingsmeldinga *Vilje til forskning*. Gjennom budsjettforslag gav Rådet innspel om ein vekst i forskingsbudsjetta i samsvar med opptrappingsmåla.

Særleg viktige saker i 2006 har vore:

- ▶ Utarbeiding av ein forskingsstrategi for nordområda og oppfølging av nordområdestrategien til regjeringa.
- ▶ Den langsiktige forskinga er styrkt gjennom utnemning av 14 Senter for forskingsdriven innovasjon (SFI) og åtte nye Senter for framifrå forskning (SFF).
- ▶ Førebuande arbeid med Det internasjonale polaråret (IPY), som varer frå 1. mars 2007 til 1. mars 2009.
- ▶ Stor innsats for å gjennomføre satsingar retta mot dei tematiske og teknologiske prioriteringane i Forskningsmeldinga.
- ▶ Eit omfattande arbeid med utvikling av internasjonale samarbeidsrelasjonar, med særleg vekt på EUs 6. og 7. rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling.
- ▶ Utgreiing og etablering av fleire næringsretta satsingar, som for eksempel Verkemiddel for regional FoU og innovasjon (VRI).

Framleis høge mål for norsk forskning

Forskningsmeldinga sette høge mål for norsk forskning, og forskingspolitikk har stått høgt på dagsordenen dei siste åra. Likevel er vi framleis langt unna måla for forskningsinnsats. Det må satsast på fri grunnforskning, dei prioriterte temaene og på mobilisering av FoU i næringslivet.

Norske verksemder forskar mindre enn gjennomsnittet i OECD og ligg særleg langt unna innsatsen i våre naboland.

Nå viser analyser frå NIFUSTEP at norske bedrifter er meir innovative enn indikatorane i EUs scoreboard fangar opp. Verksemdene utnyttar i høg grad FoU og innovasjon gjennom nettverk med kundar og leverandørar. Det viser seg at samspelet mellom verksemdene og den offentlege satsinga på FoU er heilt sentralt. Eit tett nasjonalt nettverk for kunnskapsutvikling og deling av kunnskap, har vore ein føresetnad for den positive situasjonen i norsk næringsliv. Derfor er ein sterk offentleg forskningsinnsats gjennom gode verkemiddel svært viktig. Derfor har Hovudstyret sett det som sentralt å fremje budsjettframlegg som kan bidra til å realisere ambisjonane om ein offentleg innsats på 1% av brutto nasjonalproduktet (BNP).

Det var skuffande for styret at mange av vekstforslaga ikkje let seg realisere. Målet i forskningsmeldinga om at næringslivet bør ha ein forskningsinnsats på 2 prosent av BNP må haldast fast som eit langsiktig mål og dette krev målretta innsats for å bygge opp større kapasitet gjennom rekruttering og utstyrsinvesteringar.

Kvalitet

Forskningsrådet skal fremje kvaliteten i norsk forskning gjennom nasjonale konkurransearenaer for forskingsmidlar og gjennom evalueringar. Det er gledeleg at fleire teikn tyder på ei positiv utvikling. Mellom anna blir det sitert artiklar med norske forfatarar stadig oftare, og norske institusjonar konkurrerer godt innanfor EUs rammeprogram. Sentra for framifrå forskning (SFF) har vist seg særattraktive for gode forskarar frå

utlandet. Samtidig rapporterer fagevalueringar om svake punkt innanfor dei fleste faga.

Senter for framifrå forskning

SFF-ordninga vart sett i gang i 2003 som eit kvalitetsfremjande tiltak. I 2006 vart det gjennomført ei midtvegsevaluering av dei 13 sentra. Hovudstyret registrerer tilfreds at ni av sentra vart dømde som «exceptionally good». Ordninga er med på å endre forskingsorganiseringa og har gitt auka internasjonal merksemd for sentra. Parallelt med midtvegsevalueringa vart det gjennomført ei ny utlysing, som resulterte i oppretting av åtte nye SFF-ar, med oppstart i 2007.

Evalueringar

Evalueringa av farmasøytisk forskning vart ferdigstilt i 2006, mens evaluering

av økonomi- og historiefaget vart sett i gang. Det er laga ein oppfølgingsplan for fagevalueringa av ingeniørvitskaplege fag i 2005 med etablering av fleire strategiske prosjekt ankra i leiinga ved institusjonane. Det vart også etablert ein eigen fagkomité for finansiering av den frie, grunnleggjande forskinga i teknologiske fag med første utlysing i 2007.

MNT-strategi

På oppdrag frå Kunnskapsdepartementet har Forskningsrådet utarbeidd eit utkast til Nasjonal strategi for å styrkje grunnforskning i matematikk, naturvitenskap og teknologi (MNT), i nær dialog med Universitets- og høgskolerådet, fagmiljøa og departementet.

I strategiutkastet har rekruttering fått ein viktig plass. Dei viktigaste tiltaka vil vere å stimulere interessa for realfag hos barn, unge og lærarar, vidareutvikle gode system for rekruttering på alle nivå og særleg auke kvinnetalet, samt sikre attraktive forskingsgrupper med gode rammevilkår.

Utstyr og annan infrastruktur

Utstyrssituasjonen er ein nøkkelfaktor både for kvalitet og kapasitet i norsk forskning. Forskningsrådet har i 2006 ferdigstilt førsteutkastet til ein nasjonal strategi for vitskapleg utstyr og infrastruktur for alle fag, og vil i 2007 arbeide vidare med dette fram mot ein konkret handlingsplan. Her vil både utstyr, annan forskingsinfrastruktur og driftsmidlar til eksperiment, kvalifisering av resultat og verifisering av effektar av forskning inngå.

Basisfinansieringssystem for instituttsektoren

Forskningsrådet har i 2006 utarbeidd eit forslag til eit nytt finansieringssystem for instituttsektoren. Det har vore ei overordna målsetjing å få fram eit einskapleg, resultatbasert system som kan hjelpe til å heve FoU-kvaliteten samtidig som institutta vidareutviklar si hovudrolle for bruksretta forskning gjennom oppdragsmarknaden. Forslaget har også som mål å sikre like konkurransevilkår og vere opne rundt fastsetjing av basistilskot. Systemet vil også kunne tydeleggjere og styrkje Forskningsrådets strategiske ansvar i samsvar med føresetnadene i Forskningsmeldinga.

Kjønnsbalanse

Betre kjønnsbalanse er vitalt for å oppnå dei ambisiøse måla som er sette for norsk forskning med omsyn til rekruttering og satsingsområde. Det er i 2006 laga eit framlegg til eit policydokument som vil setje tydelegare krav til søkjarar og systematisk integrering av kjønns- og likestillingsperspektiv i satsingar og program.

Forsking for innovasjon

Senter for forskingsdriven innovasjon

Hovudstyret gav i 2006 også klarsignal til å opprette 14 Senter for forskingsdriven innovasjon (SFI). Styret forventar at SFI-ane vil styrkje innovasjon gjennom satsing på langsiktig forskning i eit nært samarbeid mellom forskingsintensive bedrifter og framståande forskingsmiljø. Vertsinstitusjonane utgjer forskingsinstitutt og universitet, samt éi forskningstung bedrift. Sentra representerer eit breitt spekter av forskningstema.

Brukarstyrt innovasjonsarena (BIA)

Den gjennomgangen innovasjonsdivisjonen hadde av verkemidla i 2005, førte til etablering av ei støtteordning med tilbod til bedrifter med høge FoU-ambisjonar: Brukarstyrt innovasjonsarena (BIA). Ordninga gjeld innanfor alle bransjar som ikkje eksplisitt blir omfatta av andre ordningar. Ein gir støtte til krevjande prosjekt med stor risiko, men med stort potensial for innovasjon og verdiskaping. Meir enn halvparten av FoU-investeringane i norsk næringsliv skjer i bedrifter som har BIA som sitt einaste programtilbod i Forskningsrådet. Tilfanget av gode næringsretta prosjekt i næringslivet vurdert etter søknadsmengd og kvalitet på søknader, indikerer at det er eit stort potensial for auka private investeringar i forskning.

På programsida har Rådet utgreidd eit nytt program for industriell utnytting av naturgass. Dette vart følgt opp med tilskot for 2007 og GASSMAKS-programmet (Program for økt verdiskaping i naturgasskjeden) er dermed etablert. Det er rekna at GASSMAKS på sikt har eit årleg verdiskapingspotensial på meir enn ti milliardar kroner. Programmet skal gå frå 2007 til 2016.

Verkemiddel for regional FoU og innovasjon (VRI)

VRI er Forskningsrådets nye regionale satsing. Målet er å fremje kunnskapsutvikling, innovasjon og verdiskaping gjennom regional samhandling og ein forsterka FoU-innsats i og for regionane. Fleire av Forskningsrådets regionale verkemiddel er vidareførte i VRI, og koordinerte på ein betre måte. I tillegg er det skissert nye verkemiddel.

Samarbeid med andre aktørar

Forskningsrådet har saman med Innovasjon Noreg foreslått ei satsing for å tiltrekkje FoU-aktivitetar og -investeringar frå utanlandske bedrifter til Noreg, kalla «Invent in Norway». Arbeidet vil bli følgt opp i 2007 gjennom forsøksprosjekt og vidare konkretisering.

Hovudstyret har følgt opp ambisjonen om eit tett samarbeid med dei andre aktørane i verkemiddelapparatet. Saman med Innovasjon Noreg og SIVA lanserte Forskningsrådet ein felles nettportal i 2006, *innovasjonstjenester.no*. Portalen rettar seg mot bedrifter som er engasjerte i forskning og utvikling, og skal gjere det lettare for bedrifter og andre næringslivsaktørar å orientere seg i dei mange ulike støtteordningane og tenestene.

Tematiske satsingar og forskning for politikkkutforming

Store programmer er viktige for realisering av dei nasjonalt prioriterte tema- og teknologiområda.

Foto: xxxxxxxxxxxx

Dei viktigaste aktivitetane for oppfølginga er Forskringsrådets sju store program:

FUGE – Funksjonell genomforskning
HAVBRUK – ei næring i vekst
NANOMAT – Nanoteknologi og nye materialer
NORKLIMA – Klimaendringar og konsekvensar for Noreg
PETROMAKS – Maksimal utnytting av petroleumsreservane
RENERGI – Framtidas reine energisystem
VERDIKT – Kjernekompetanse og verdiskaping i IKT

Desse programma omfattar grunnleggjande og bruksretta/næringsretta forskning, rettar seg mot både forskingsinstitusjonar og næringslivet, og adresserer kunnskapsbehov på tvers av sektoransvaret i departementa. Alle dei store programma er vel etablerte, godt synlege, og har mobilisert breitt og skapt engasjement hos aktørane i forskings-Noreg. Samarbeid mellom ulike aktørar og ein heilskapleg innovasjonspolitik vil vere avgjerande for å realisere verdien i den kunnskapen og teknologien ein utviklar.

Bidraget forskinga gir, er avgjerande for å forstå, hindre og avgrense klimaendringar. Samfunnsutviklinga i både rike og fattige land må tilpassast venta endringar. Dei mest dramatiske konsekvensane kan ein vonleg unngå gjennom utvikling av ny teknologi. Forskringsrådets hovudstyre meiner at Noreg kan gi monalege bidrag gjennom FoU for CO₂-handtering og fornybar

energi, og vil arbeide for ei auka satsing på desse felta.

Ein nasjonal plan for klimaforskning er utarbeidd og oversendt Miljøverndepartementet.

Etter at regjeringa flagga høge ambisjonar for si nordområdesatsing allereie før jul i 2005, arbeide Forskringsrådet fram ein eigen forskingsstrategi under namnet *forskning.nord*. Strategien la vekt på breie ambisjonar som vil kunne vere robuste utover eit petroleumsperspektiv. Det var viktig å understreke at det både skulle handle om *forskning i og forskning for nord*, altså slik at ein får til ei nasjonal mobilisering og deltaking i forskingsmiljøa. I desember lanserte Regjeringa sin samla strategi for nordområda. Sett frå Forskringsrådets side er det gledeleg at regjeringa har lagt stor vekt på kunnskapsperspektiv og behov for forskning.

Parallelt med strategiarbeidet for nordområda har ein frå norsk side teke aktivt del i førebuingane til det internasjonale polaråret (IPY) 2007–09. Hausten 2006 tildelte ein nesten 300 millionar kroner til 26 ulike norskleidde prosjekt.

Fleire av forskingsprogramma har stor relevans for politiske vegval. Dette viste seg til dømes i samband med debatten om sjukelønsordninga hausten 2006. På førespurnad frå det regjeringsoppnemnde utvalet som vurderte alternative løysingar, viste det seg å vere heile 42 prosjekt som hadde relevant og verdifull informasjon til utvalet. Ei

anna satsing er *Europa i endring*, som er ei oppfølging av Forskringsmeldinga, og har som mål å styrkje kunnskapsgrunnlaget både om europeiske endringsprosessar og om Noregs rolle i Europa. I 2006 vart også programmet *Miljø 2015* etablert. Det byggjer på eksisterande program og vil i tillegg til klimarelatert forskning bli vår viktigaste miljøatsing i kommande tiårsperiode.

Internasjonalisering

Internasjonaliseringa av norsk forskning vil halde fram med stor kraft i 2007. Noreg gjer det bra i EUs rammeprogram, og det er framleis vekst i den sampubliseringa norske forskarar gjer med utanlandske kolleger. Hovudstyret meiner at internasjonalsisering av norsk forskning må ha høgaste prioritet, og vil i 2007 intensivere arbeidet for at norske forskingsmiljø skal auke sitt internasjonale engasjement.

EUs rammeprogram

Hovudstyret har i perioden lagt stor vekt på internasjonalsisering av norsk forskning som eit strategisk verkemiddel. I tida som kjem vil det internasjonale perspektivet bli stadig meir sentralt i norsk forskingspolitikk. Noreg har teke del med 840 prosjekt i EUs 6. ramme-program for forskning og teknologisk utvikling (6RP) 2003–06. Det svarer til 10 prosent av alle vedtekne prosjekt, noko som er høgare enn i dei føregåande rammeprogramma. Utteljinga for søknader med norsk deltaking er vel 26 prosent, rundt 8 prosentpoeng høgare enn snittet. Institutta stod for 35 prosent av den norske deltakinga, bedriftene rundt 30 prosent og UoH-

sektoren 23 prosent. I Europakommisjonens oppsummering av resultatene per mai 2005 blir Noreg lyft fram som ein av «top-five performers».

Forskringsrådet har arbeidd aktivt for å fremje synergjar mellom deltakinga i EUs rammeprogram og vår eiga programsatsing slik at vi på område med felles prioriteringar kan forsterke den norske innsatsen. Forskringsrådet tek del i 32 av dei vel 60 igangsette ERANET-satsingane, samarbeid mellom forskingsfinansierande organisasjonar i Europa.

I desember 2006 godkjende EU sitt neste rammeprogram (7RP), som skal gå i perioden 2007–13. Forskringsrådet har medverka til innhaldet i 7RP gjennom politiske innspel og faglege bidrag i direkte kontakt med Europakommisjonen. Det er bygd sterke relasjonar til Kommisjonen, og i 2006 lykkast Forskringsrådet med å få utplassert fem nordmenn som sakshandsamarar i Forskringsdirektoratet (DG Research) i Brussel.

Bilateralt forskingssamarbeid

Bilaterale tiltak er stimulerings- og nettverkstiltak som skal leie fram til nye samarbeidsprosjekt innanfor vanleg portefølje. Tiltaka er møtt med stor interesse i fagmiljøa. Forskingssamarbeidet har vore intensivert med prioriterte samarbeidsland, som omfattar Nord-Amerika, Japan, Kina, India og Sør-Afrika. Nordisk forskningssamarbeid er styrkt gjennom NordForsk, NICE, sektorprogramma energi, landbruk, skog, fisk, samt Nordic Centres of Excellence (NCoE).

Samarbeid med dei nye medlemslanda i EU har vore betydeleg, knytta til dei moglegheitene dei norske bidraga gjennom EØS-midlane har gitt. I ei rekkje prosjekt som er etablerte under ordninga, inngår norske forskingsmiljø som viktige partnarar. Opprettinga av eit polsk-norsk forskingsfond frå 2007, med ei samla ramme på 120 mill. kroner, er kanskje det viktigaste resultatet.

Hovudstyret har oppretta ei ny storsatsing for å styrkje og byggje opp gode norske forskingsmiljø innanfor global helse- og vaksinasjonsforskning. Globalt bruker ein mindre enn 10 prosent av offentlege og private investeringar i helseforskning til å studere dei helseproblema som står for 90 prosent av sjukdomsbøra, og i Noreg har investeringane i denne typen forskning vore enda lågare.

Samfunnsdialog og allmennretta formidling

Forskringsdagane

Forskringsrådet har vidareført arbeidet med samfunnsdialog og allmennretta forskingsformidling, mellom anna gjennom den nasjonale festivalen *Forskringsdagane*. Det er eit årleg tiltak og eit av dei største i Europa når det gjeld brei forskingsformidling. I 2006 var det over 1 000 arrangement i regi av 200 arrangørar over heile landet, leidd av Forskringsrådet.

Forskringsdagane vart i 2006 med i det europeiske prosjektet WONDERS, der deltakarlanda utvekslar formidlingsarrangement. Forskringsrådet fekk i 2006 midlar frå EU til å medverke i *Researchers' Night*, ei europeisk satsing som skal gi informasjon om og auke interessa for rekruttering til forskarkyrket. Noregs bidrag vart gjennomført som eit ledd i Forskringsdagane.

Forskringsrådet har vidareutvikla sitt arbeid retta mot barn og unge, mellom anna gjennom det skoleretta tiltaket *Nysgjerrigper*, som no har 84 000 medlemmer i grunnskolen. Tiltaket blir møtt med interesse frå utlandet, og den såkalla Nysgjerrigpermetoden er mellom anna «eksportert» til Den skandinaviske skolen i Brussel.

Organisasjonen

Eigenevaluering

Kunnskapsdepartementet bad hovudstyret om å gjennomføre ei eigenevaluering av kva ein meiner er oppnådd i første periode etter omorganiseringa. Det vart naturleg nok teke utgangspunkt i dei målsetjingane som vart sette for det «nye» Forskringsrådet. Hovudstyret arbeidde med evalueringa i fleire møte og tok også inn divisjonsstyra.

Vurderinga i Hovudstyret konkluderer med at omorganiseringa har fungert godt, og mange av målsetjingane er realiserte, mellom anna større openheit og betre kontakt og samspel med forskingsmiljøa. Hovudstyret meiner at Forskringsrådets framtidige utfordring særleg ligg på å utvikle ei enda betre rådgivarrolle. Her er dialogen med departementa særleg viktig, men føresetnadene for betre rådgiving ligg dels i kapasitet og kompetanse i eigen organisasjon, dels i evna til å få fram gode innspel og utgreiingar frå fagmiljøa. Eigenevalueringa peiker også på at ein bør gjennomgå styringsrelasjonane mellom Rådet og departementa. I dag er særleg budsjettstyring svært detaljert, og styret ønskjer å utvikle forslag til korleis denne kan endrast slik at Forskringsrådets rolle kan utnyttast betre.

Organisasjonsstrategi

Det er i 2006 utarbeidd ein ny organisasjonsstrategi for perioden 2007–10. Strategien byggjer opp under Forskringsrådets overordna strategi *Forskning flytter grenser*. Samtidig er det utarbeidd etiske retningslinjer som er gjennomgått og drøfta i heile organisasjonen. I tillegg vurderer det interne habilitetsutvalet fortløpande problemstillingar som kjem opp i dei ulike programstyra slik at heile organisasjonen kan vedlikehalde og vidareutvikle ein høg etisk standard i arbeidet.

I 2004–05 vart det gjennomført eit pilotprosjekt som skulle prøve ut korleis ein ved hjelp av teknologi, lokale og nye arbeidsformer kan få til betre samarbeid, kommunikasjon og læring. I 2006 vart det vedteke å utvide prosjektet.

IT

Forbetnings- og vidareutviklingsarbeidet av den heilelektroniske eSak-løysinga er vidareført i 2006 med stor aktivitet. Alle søknader og framdriftsrapportar blir mottekne og behandla elektronisk. Dei samspelende IT-systema Agresso (økonomisystem) og DocuLive (arkivsystem) er oppgraderte. Eit stort forprosjekt om forbetring av nettsidene til Forskningsrådet vart sett i gang hausten 2006, og arbeidet med realiseringa er i full gang ved inngangen til 2007. Etter spørsmål frå universiteta sette Forskningsrådet hausten 2006 i gang arbeid med ein ny eSak-modul kalla eAdministrasjon. Den blir sett i drift våren 2007.

Resultat av verksemda

Dei samla inntektene for Forskningsrådet i 2006 var 5 554,9 mill. kroner. Av dette er tilskot frå departementa 5 345,2 mill. kroner. Utbyttet frå Fondet for forskning og nyskaping utgjorde 709,0 mill. kroner av inntektene i 2006, og er no den tredje største inntektskjelda. Driftskostnader som er både forskingsmidlar og administrative kostnader, var 5 130 mill. kroner. Årsresultatet for 2006 vart på 428,8 mill. kroner medrekna forskingsforpliktingar og administrative forpliktingar. Av dette er 427,7 mill. kroner auka forpliktingar, som går til å auke balanseførte forskingsforpliktingar. Resultatet på 1,1 mill. kroner etter forpliktingar blir disponerte mot Forskningsrådets eigenkapital og andre forpliktingar.

Brutto forskingsforpliktingar er 1 499,7 mill. kroner. Det gjer balanseførte forskingsforpliktingar på 1 226,0 mill.

kroner, som er ein auke frå året før. Det er inga uvisse knytt til rekneskapen som har noko å seie for å avleggje rekneskapen. Det har heller ikkje vore ekstraordinære tilhøve som påverkar rekneskapen etter at rekneskapen er slutført. Forskningsrådet ber liten finansiell risiko og er sjølvassurandør gjennom staten.

Budsjettoverføringar

Kvart år overfører Forskningsrådet ein del av tilskota til neste år. Ved siste årsskiftet viste overføringane ein stor auke. Hovudstyret ser store overføringar som eit politisk problem, og har arbeid målretta for å redusere overføringane så mykje som mogleg. Fleire tiltak er derfor sett i verk. Samtidig er det viktig å få fram at overføringar ikkje først og fremst er uttrykk for kapasitetsproblem eller dårleg framdrift i sakshandsaminga. Ein årsak er at det i eit konkurransebasert tildelingssystem alltid vil få «overbooking» og dermed ei viss oppstarttid for dei som får tilskot. Ein annan særskild viktig årsak er at Forskningsrådets tildelingar blir avklara like før budsjettåret startar. Statens tilskotsystem må derfor reknast som ei hovudårsak til det høge nivået. Alt dette vert forsterka av at ein har vore i ein vekstfase i norsk forskning.

Arbeidsmiljø/sjukefråvær

Forskningsrådet har eit kontinuerleg fokus på arbeidsmiljøspørsmål, og driv førebyggjande helsearbeid m.a. gjennom ulike treningstilbod administrerte av administrasjonen og/eller bedriftsidrettslaget, og oppfølging av sjukemelde.

Det totale sjukefråværet i administrasjonen er i 2006 3,7 prosent, som er lågt, men noko høgare enn 2005 (3,3 prosent). Sjukefråværsprosenten viser fråvær ved både eigen- og sjukemeldingar. Fråvær på grunn av sjukdom hos barn, pluss permisjonar, er som tidlegare ikkje tekne med i dette talet.

Forskningsrådet inngjekk mvf 1.1.2003 avtale om eit inkluderande arbeidsliv. Avtalen fører til at sjukemelde blir følgde opp tettare enn tidlegare. Det er grunn til å tru at avtalen derfor gjer sitt til eit lågt sjukefråvær.

Samarbeidet mellom leiinga og fagforeiningane på huset fungerer godt.

Miljøleiinga blir vidareført som ein integrert del av verksemda. Det er gjennomført tiltak for innsatsområda energi, transport, avfall og innkjøp. Forskningsrådet belastar ikkje det ytre miljøet med utslepp som kan føre til forureining.

Tilsette/likestilling

Forskningsrådets administrasjon utgjer per 31.12.2006 344,3 årsverk/354 personar.

Rådgivargruppa (rådgivarar og seniorrådgivarar) er den største stillingsgruppa med til saman 158,8 årsverk.

Per 31.12.2006 arbeider 36 personar (10 prosent) deltid, av desse er 29 kvinner.

Av 344,3 årsverk er 136,1 årsverk menn og 208,2 årsverk kvinner, noko som gir ein kvinnedel på 60,5 prosent. Desse fordeler seg slik: I senior-/konsulent-

gruppa 90,9 prosent kvinner, i rådgivar-gruppa (rådgivarar og seniorrådgivarar) 57,7 prosent, i spesialrådgivargruppa 40,4 prosent, i avdelingsdirektørgruppa 58,7 prosent og i direktørgruppa 50 prosent.

Hovudstyret og divisjonsstyra har eit minimum på 40 prosent kvinner.

Forskringsrådet har gjennom sine rutinar for tilsetjing forplikta seg til å ta likestillingsomsyn. Av 60 tilsetjingar i 2006 var 53 prosent kvinner fordelt på alle stillingsgrupper.

Lønn

Lønna for Forskringsrådets tilsette blir fastsett ut frå ei vurdering av stillings-innhald, prestasjon og marknadsvardi, og etter retningslinjer som følgjer av avtalen mellom Forskringsrådet og organisasjonane. Det fører til at lønna innanfor kvar stillingskategori kan variere. Det gjennomsnittlege lønnsnivået per 31.12.2006 er noko høgare for menn enn kvinner i leiarstillingar og i dei øvre sakshandsamarsjiktka. Situasjonen er motsett i konsulentgruppa og i det nedre sakshandsamarsjiktet. Forskringsrådet arbeider kontinuerleg med lønsspørsmål og vurderingar av særskilde tiltak.

Takk til dei tilsette

Hovudstyret rettar ein takk til dei tilsette i Forskringsrådet for stor innsats gjennom 2006.

Noregs forskingsråds hovudstyre per 1.1.2007. Bakarste rad frå venstre: Signe Bang, (1. vara frå dei tilsette), Peter Wesenberg (2. vara), Ole Henrik Magga og Knut Liestøl (leiar av divisjonsstyret for Store satsingar). Framme: Alf Bjørseth (leiar av divisjonsstyret for Innovasjon), Siri Kalvig, Eli Bergsvik (1. vara), Kari Melby (leiar av divisjonsstyret for Vitenskap) og styreleiar Geir Stene-Larsen. Unni Steinsmo (nestleiar) og representant for dei tilsette Bernt-Erik Heid, var ikkje til stades då bilete blei teke. Foto: Bård Gudim

Oslo, 21. desember 2006

2. mai 2007

I styret for Noregs forskingsråd

Geir Stene-Larsen

Geir Stene-Larsen
(leiar)

Unni Steinsmo

Unni Steinsmo
(nestleiar)

Knut Liestøl

Knut Liestøl

Kari Melby

Kari Melby

Alf Bjørseth

Alf Bjørseth

Siri Kalvig

Siri Kalvig

Ole Henrik Magga

Ole Henrik Magga

Bernt-Erik Heid

Bernt-Erik Heid
(repr. for dei tilsette)

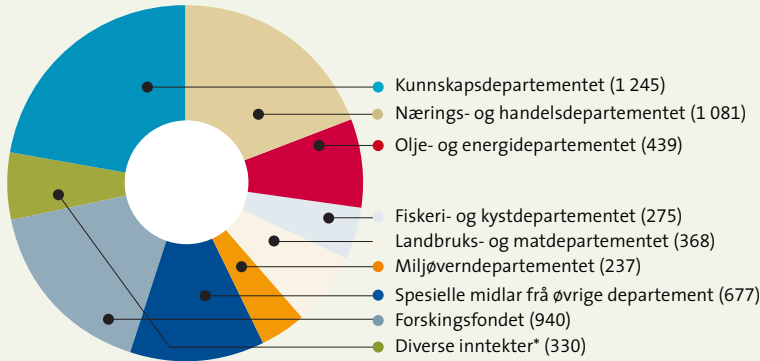
Arvid Hallén

Arvid Hallén
(adm.dir.)

Nøkkeltal

Budsjett 2007

Tilskot frå dei einssilde departementa (generelle og særskilde midlar) og andre inntekter (i mill. kroner)

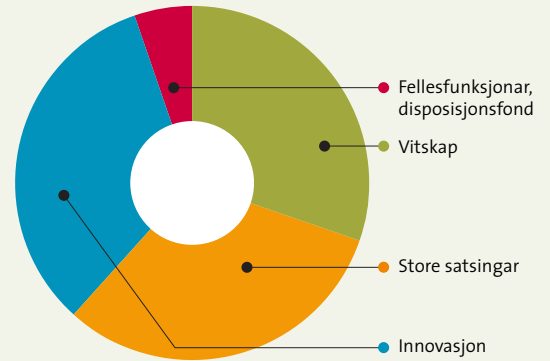

Totalt 5 592 millionar kroner

* Inkludert administrasjon, ekskl. særskilte forvaltningsoppdrag frå departementa

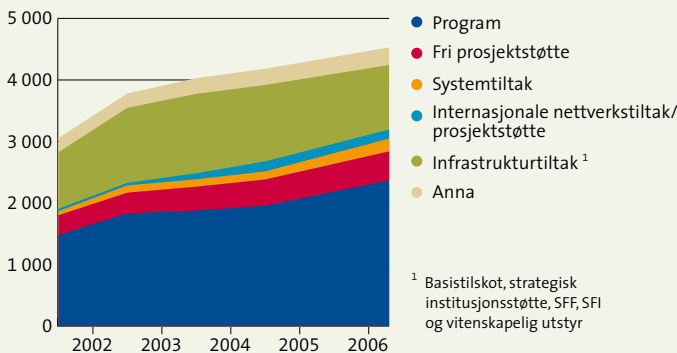
Budsjett 2007 fordelte på divisjonane

(i mill. kroner)

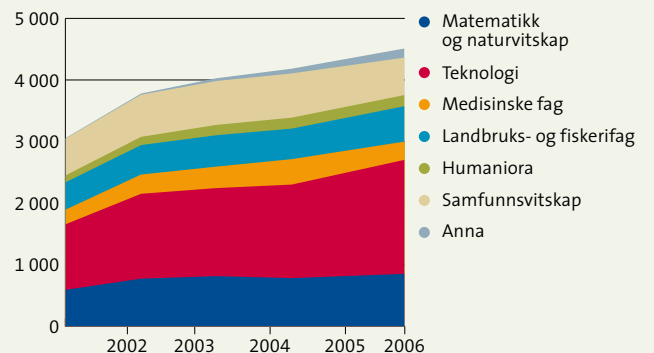

Totalt 5 592 millionar kroner (inkl. administrasjon)

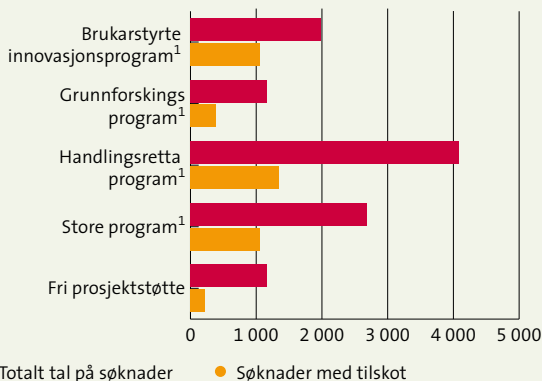
Utviklinga i viktigaste hovudaktivitetar i perioden 2002-06

Tildelingar fordelte på fagområde i perioden 2002-06 (i mill. kroner)

Samla tal på søknader og tilskot for perioden 2003-06

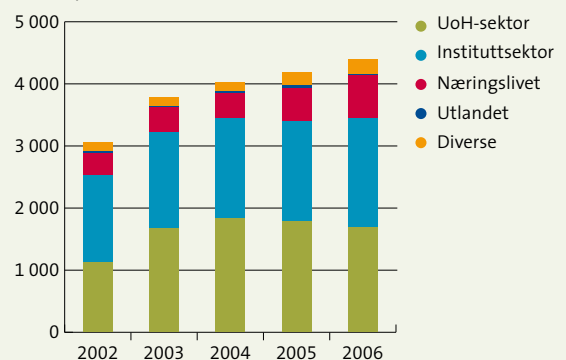

● Totalt tal på søknader ● Søknader med tilskot

Tala i oversikta baserer seg på talet på søknader knytta til prosjektypane institusjonsstøtte, personleg stipend og prosjektstøtte som har søkt om midlar frå og med det nemnde året. Aktivita som er med i tabellen utgjorde over 60 prosent av Forskningsrådets totale tilskot i 2006.

¹ Samla tal for perioden 2003-06

Utviklinga i tildeling til ulike sektorar i perioden 2002-06

Resultatrekskap 1.1. – 31.12.2006

(1 000 kroner)	Note	2006	2005
INNETEKTER			
Generelle midlar	2	4 418 460	3 894 518
Særskilde midlar	2	926 715	726 327
Andre offentlege og private tilskot		183 692	147 939
Sals- og oppdragsinntekter		26 072	44 680
Sum inntekter		5 554 939	4 813 464
DRIFTSKOSTNADER			
Forskningsprogram	3.2	2 213 376	2 017 414
Frittstående prosjekt	3	714 391	677 461
Infrastrukturtiltak	3	1 270 203	1 394 662
Nettverkstiltak	3	342 946	238 397
Diverse FoU-kostnader	3	85 775	80 146
Forvaltning	3	208 924	93 233
Lønnskostnader	4	256 005	225 545
Ordinære avskrivningar	5	24 208	23 589
Andre driftskostnader	3	14 236	30 456
Sum driftskostnader		5 130 064	4 780 903
FINANSPOSTAR			
Finansinntekter		7 133	6 350
Rentekostnader		- 3 144	- 2 521
Andre finanspostar		- 1	- 1
Sum finanspostar		3 988	3 828
RESULTAT INKL. ADMINISTRATIV FORPLIKTING OG FORSKINGSFORPLIKTINGAR			
		428 863	36 389
Administrativ avsetning	15	- 10 598	10 066
Forskningsforpliktingar	14	438 316	17 095
RESULTAT ETTER ADMINISTRATIV FORPLIKTING OG FORSKINGSFORPLIKTINGAR			
		1 145	9 228
DISPONERINGAR AV RESULTAT ETTER ADMINISTRATIV FORPLIKTING OG FORSKINGSFORPLIKTINGAR			
Eigedomsfond	13	6 289	- 7 902
Investeringsfond	16	- 5 144	17 130
Sum disponeringar		1 145	9 228

Balanse 31.12.2006

(1 000 kroner)	Note	31.12.2006	31.12.2005
EIGEDLAR			
ANLEGGSMIDLAR			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Tomter	5	17 715	17 715
Bygninger	5	87 632	92 484
Maskiner, inventar og liknande	5	47 692	52 764
Sum varige driftsmidler		153 039	162 963
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Obligasjonar	7	30 509	31 247
Aksjar	11	0	20
Langsiktige fordringar	10	5 804	6 054
Pensjonsmidlar	18	0	2 050
Sum finansielle anleggsmidler		36 313	39 371
Sum anleggsmidler		189 352	202 334
OMLØPSMIDLAR			
Fordringar på departement	9	0	7 334
Kortsiktige fordringar		25 533	22 683
Kasse, bank, postgiro	8	2 100 901	1 436 814
Sum omløpsmidlar		2 126 434	1 466 831
SUM EIGEDLAR		2 315 786	1 669 165

(1 000 kroner)	Note	31.12.2006	31.12.2005
EIGENKAPITAL OG GJELD			
EIGENKAPITAL			
Eigedomsfond	13	68 385	62 096
Investeringsfond	16	68 199	73 344
Sum egenkapital		136 584	135 440
AVSETNING FOR FORPLIKTINGAR			
Pensjonsforpliktingar	18	14 285	2 803
Administrativ avsetning	15	21 608	32 207
Forskningsforpliktingar	14	1 226 023	791 709
Sum avsetning for forpliktingar		1 261 916	826 719
LANGSIKTIG GJELD			
Langsiktig lån	6	42 714	46 274
Langsiktige tilskot	17	4 214	6 192
Sum langsiktig gjeld		46 928	52 466
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld	12	714 529	484 294
Skuldig avgifter og skattetrekk		21 847	18 765
Skuldig lønn og feriepengar		24 112	22 820
Annan kortsiktig gjeld	20	109 870	128 661
Sum kortsiktig gjeld		870 358	654 540
SUM EIGEKAPITAL OG GJELD		2 315 786	1 669 165

Oslo, 31. desember 2006

2. mai 2007

I styret for Noregs forskingsråd

Geir Stene-Larsen
(leiar)

Unni Steinsmo
(nestleiar)

Knut Liestøl

Kari Melby

Alf Bjørseth

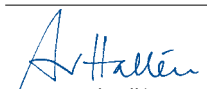
Siri Kalvig

Ole Henrik Magga

Bernt-Erik Heid
(repr. for dei tilsette)

Arvid Hallén
(adm.dir.)

Kontantstrømoppstilling

(1 000 kroner)	2006	2005
LIKVIDAR TILFØRT/BRUKT PÅ VERKSEMDA		
Tilført frå verksemda i året *)	34 715	10 918
+/- Endring i lager, debitorar og kreditorar	220 302	84 457
+/- Endring i andre tidsavgrensingspostar	423 711	27 162
=(A) Netto likviditetsendring frå verksemda	678 728	122 537
LIKVIDAR TILFØRT/BRUKT PÅ INVESTERINGAR		
- Investeringar i varige driftsmidlar	- 15 837	- 29 569
+ Sal av varige driftsmidlar (salssum)	5 949	22 000
+/- Endring i andre investeringar	785	565
=(B) Netto likviditetsendring frå investeringar	- 9 103	- 7 004
LIKVIDER TILFØRT/BRUKT PÅ FINANSIERING		
- Tilbakebetaling langsiktig tilskot	- 1 978	- 4 429
- Nedbetaling av gjeld	- 3 560	- 3 559
=(C) Netto likviditetsendring frå finansiering	- 5 538	- 7 988
A+B+C Netto endring i likvidar i året	664 087	107 545
+ Likviditetsbeholdning 1.1.	1 436 814	1 329 269
Likviditetsbeholdning 31.12.	2 100 901	1 436 814
*) Dette talet kjem fram slik:		
Årsresultat	1 145	9 228
+ Ordinære avskrivningar	24 208	23 589
+ Nedskrivning bustadinnskot	-515	0
+ Pensjonskostnad utan kontant effekt	13 532	101
+/- Vinst (-) / tap (+) ved sal av anleggsmidlar	- 4 392	-22 000
+ Tap på obligasjonar	737	0
= Tilført frå verksemda i året	34 715	10 918

Notar til resultatrekneskapen og balansen (alle tal i 1 000 kr)

Note 1 Generelt

Noregs forskingsråd er etablert som eit forvaltningsorgan med særskilde fullmakter, og er underlagt dei krava som blir stilte til statleg økonomiforvaltning. Forskringsrådet rapporterer ikkje til statsrekneskapen på kapittel og post.

Forskringsrådets rekneskap er tilpassa til rekneskapslova og Noregs forskingsråd blir revidert av Riksrevisjonen.

Forskringsrådets randsoneverksemd

Forskringsrådets randsoneverksemd, Kilden, Teknologirådet og De nasjonale Forskningsetiske komiteer, er konsoliderte inn i hovudrekneskapen. Randsoneane fører særskilde rekneskapar etter same rekneskapsprinsipp som for Forskringsrådet.

Prinsipp for inntektsføring

Offentlege og private tilskot blir inntektsførte i tilskotsåret. Mottekne midlar og tilskot som ikkje er tildelte eller utbetalte til tilskotsmottakar, er overførte som forskingspliktingar.

Prinsipp for kostnadsføring

Kostnadsføringa på prosjekt og program er utbetalte automatisk i høve til framdrifta og

forbruket i prosjektet. Tilskot som er haldne igjen i påvente av godkjenning av sluttrapport for forskingsprosjekta, er periodiserte i rekneskapen. Forskringsrådets administrative kostnader blir rekneskapsførte i den perioden dei kjem på.

Varige driftsmidlar

Varige driftsmidlar som er eigde av Forskringsrådet, blir aktiverte og avskrivne dersom dei har levetid over 3 år og har ein kostpris som overstig 50 000 kroner. Vedlikehald av driftsmidlar blir kostnadsførte løpande under driftskostnader, mens påkostningar blir tillagde kostprisen for driftsmidla og avskrivne i takt med desse.

Obligasjonar

Statsobligasjonar er klassifiserte som finansielle anleggsmidlar og vurderte til lågaste verdien av kostpris og marknadsvardi på balansedagen. Statsobligasjonar er relaterte til Forskringsrådets Investeringsfond.

Pensjonar og pensjonspliktingar

Pensjonsordningane er rekneskapsførte som ytingsplanar. For desse ordningane blir pensjonskostnader og pensjonspliktingar rekna etter lineær opptening basert på føresetnader om diskonteringsrente, framtidig

regulering av lønn, pensjonar og ytingar frå folketrygda, framtidig utbytte på pensjonsmidlar samt aktuariemessige føresetnader om døyningstal og avgang. Pensjonsmidla er vurderte til verkeleg verdi og trekte frå netto pensjonspliktingar i balansen. Endringar i pliktingar som kjem av endringar i pensjonsplanane blir fordelte over venta gjenverande oppteningstid. Endringar i pliktingane og pensjonsmidla som kjem av endringar i avvik og utrekningsføresetnadene (estimatendringar) blir fordelte over venta gjennomsnittleg gjenverande oppteningstid dersom avvika ved starten av året overstig 10 prosent av det største av brutto pensjonspliktingar og pensjonsmidlar.

Klassifisering av balansepostar

Krav og gjeld som knyter seg til den normale drifta blir klassifiserte som omløpsmidlar og kortsiktig gjeld. Andre fordringar og gjeld med forfall ut over eitt år er klassifiserte som anleggsmidlar og langsiktig gjeld.

Kontantstraumoppstilling

Som ein del av rekneskapen er det utarbeidd ei kontantstraumoppstilling som viser korleis Forskringsrådet har motteke og nytta sine midlar.

Note 2 Tilskot frå departementa

Generelle og særskilde midlar fordeler seg slik på departementa i 2006:

Departement	Generelle midlar	Særskilde midlar	2006 SUM
Nærings- og handelsdepartementet	1 064 538	0	1 064 538
Kunnskapsdepartementet	2 072 007	107 328	2 179 335
Olje- og energidepartementet	477 100	500	477 600
Fiskeri- og kystdepartementet	253 000	5 100	258 100
Landbruks- og matdepartementet	324 411	38 352	362 763
Miljøverndepartementet	227 404	6 000	233 404
Fornying- og administrasjonsdepartementet		93 200	93 200
Arbeids- og inkluderingsdepartementet		16 140	16 140
Utanriksdepartementet		131 452	131 452
Helse- og omsorgsdepartementet		174 764	174 764
Barne- og likestillingsdepartementet		128 818	128 818
Samferdselsdepartementet		136 200	136 200
Finansdepartementet		20 200	20 200
Kultur- og kyrkjedepartementet		12 661	12 661
Justis- og politidepartementet		8 000	8 000
Kommunal- og regionaldepartementet		48 000	48 000
	4 418 460	926 715	5 345 175

Generelle midlar blir fordelte av Forskringsrådet etter mål og retningslinjer trekte opp av departementa. Særskilde midlar løyvingar øyremerkte spesifiserte FoU-aktivitetar.

Note 3 Driftskostnader

Divisjon	Forskningsprogram	Frittstående prosjekt	Infrastrukturtiltak	Diverse FoU	Nettverks-tiltak	Forvaltning	Felleskostnader	Totalt
Store satsingar	1 247 075	6 786	115 889	7 832	21 061	1 403	51 325	1 451 371
Vitskap	263 496	626 669	540 007	38 627	36 169		63 718	1 568 686
Innovasjon	720 805	25 946	614 307	1 970	211 370	83 461	69 654	1 727 513
Administrerende direktør		54 990		12 830	74 346		21 504	163 670
Administrasjon				24 516		124 060	88 248	236 824
Endring estimerte kostn.	-18 000							-18 000
Sum driftskostnader	2 213 376	714 391	1 270 203	85 775	342 946	208 924	294 449	5 130 064

Eit *Forskningsprogram* er ein målretta og tidsavgrensa forskingsinnsats for å framskaffe ny kunnskap på eit avgrensa felt, og omfattar store program, brukarstyrte program, grunnforskningsprogram og handlingsretta program.

Frittstående prosjekt er tilskot til forskingsprosjekt som ikkje er tilknytte program eller infrastrukturtiltak, og omfattar stipend, prosjekt- og miljøstøtte, frittstående EU-prosjekt og andre frittstående prosjekt. *Infrastrukturtiltak* omfattar grunntilskot til institutt, strategiske universitets- og instituttprogram, utstyr og instrument og andre infrastrukturtiltak, samt senter for framifrå forskning.

Diverse FoU-kostnader består av kontingentar til nasjonale og internasjonale organisasjonar, informasjons-, formidlings- og publiseringstiltak, planlegging, utgreiing og evaluering samt stimuleringsstiltak og nettverksbygging.

Felleskostnader omfattar kostnader knytte til Forskningsrådets administrasjon, faglege sekretariat o.l.

Nettverkstiltak er strategiske tiltak for å kople aktørar i innovasjonssystemet og støtte til nasjonale samarbeidstiltak og møteplassar, samt internasjonale kontingentar og støtte til nettverksbygging m.a. innanfor EUs forskingssamarbeid.

Forvaltning dekkjer særskilde forvaltningsoppdrag finansierte av departementa for å administrere tilskotsordningar eller gjere spesielle oppgåver som kjem i tillegg til Forskningsrådets ordinære verksemd.

Estimerte kostnader er eit estimat for tillagde kostnader for prosjekt som er registrerte for automatiske utbetalingar, der utbetaling ikkje er gjort per 31.12. Grunnen til at det ikkje er gjort utbetaling, er at sluttrapporten ikkje er godkjend. Da set ein av ein sum for tillagde kostnader, fordi kostnaden har komme på i rekneskapsåret, men manglar godkjenning for utbetaling.

Note 4 Lønnskostnader

Godtgjersle til Hovudstyret utgjorde for 2006 895 000 kroner. Samla godtgjersle til administrerende direktør er utbetalt med 1 560 626 kroner. Administrerende direktør er medlem i den kollektive pensjonsordninga i Statens pensjonskasse.

Tidlegare administrerende direktør held oppe lønn og tilleggsytningar fram til og med februar 2010, men med frådrag for det han tener innanfor eit normalarbeidsår i andre arbeidsforhold. Etter dette går han over på 75 prosent av lønn med vidareføring av pensjonsordninga.

Forskningsrådets administrasjon utgjorde per 31.12.2006 344,3 årsverk. I tillegg kjem 31,6 årsverk innleigde personar.

Totale lønnskostnader for Noregs forskingsråd i 2006:

Tekst	2006	2005
Lønnskostnader	197 696	182 188
Arbeidsgivaravgift	30 459	29 224
Pensjonskostnader	30 890	18 244
Andre kostnader	177	349
Del av lønn i program, randsoner	-3 217	-4 460
Sum lønnskostnader	256 005	225 545

Note 5 Varige driftsmidler

Tekst	Anlegg	Eigedom	Tomter Gaustadbekkdalen	Totalt
Akk. innkjøpskostnader 1.1.2006	147 575	165 627	17 715	330 917
Tilgang	15 837			15 837
Avgang		-1 750		-1 750
Akk. innkjøpskostnader 31.12.2006	163 412	163 877	17 715	345 004
Akk. avskrivning 01.01.2006	94 809	73 141	-	167 950
Tilgang (årets avskrivning)	20 911	3 297		24 208
Avgang		-193		-193
Akk. avskrivning 31.12.2006	115 720	76 245	-	191 965
Bokført verdi 31.12.2006	47 692	87 632	17 715	153 039
Avskrivningstid	3-5 år	50 år	Ingen	

Noregs forskingsråd eig Informatikkbygget ved Universitetet i Oslo. Norsk Reknesentral leiger 4/11 av dette bygget, og leigekontrakten går fram til 2009. Da vil lokala overdragast til Norsk Reknesentral. Noregs forskingsråd betalte opphavleg alle byggjekostnadene, og Norsk Reknesentrals del av desse er gitt som eit lån og kjem fram som utestående under note 10. Nedbetaling av desse byggje-

kostnadene går fram til 1. juli 2008. Avgang eigedom er knytt til salet av eigedom på Gnr 42, bnr. 1. Av dette var 1,75 mill. kroner opphavleg kostpris for dette bygget. Vinst ved sal av denne eigedommen var 0,04 mill. kroner.

Tomter som Forskringsrådet har, er ført i balansen til kostpris. I tillegg har Forskrings-

rådet heimel (Innst. nr 199 21. juni 1952) til større areal i Gaustadområdet som vart overdregne vederlagsfritt frå staten.

Noregs forskingsråd leiger kontorlokala i Stensberggata 26, samt nokre omkringliggjande lokale. Årlege pliktingar i samband med desse kontraktane er ca 20,5 mill. kroner. Dei fleste av desse kontraktane går ut i 2013.

Note 6 Langsiktig lån

Til delvis finansiering av Informatikkbygget ved Universitetet i Oslo har Forskringsrådet eit statslån med saldo 42 714 mill. kroner per 31.12.2006. Rentekostnad for året er

2 314 mill. kroner. Renta på lånet er 5,0 prosent p.a., bunden i 5 år. Neste renteregulering er 3.12.2008. Lånet kan seiast opp heilt eller delvis, og er bokført med pålydande

uavhengig av svingingar på marknadsrenta i løpet av bindingstida. Lånet vart refinansiert i 1998 og skal tilbakebetalast over 20 år i årlege avdrag.

Note 7 Obligasjonar

Posten består av statsobligasjon S467 som er knytt til Investeringsfondet.

Obl. navn	Pålydande	Balanseverdi	Marknadsverdi	Urealisert kurstap
S467	30 485	30 509	30 509	738

Note 8 Bankinnskott

Forskringsrådet er underlagt Statens konsernkontoordning, og det inneber at FoU-midler står på konto i Noregs Bank. I tillegg har Forskringsrådet enkelte bankkonti i DnB NOR som er unnateke Statens konsernkontoordning.

Note 9 Krav på departement

Per 31.12.2006 har vi ingen krav på departement.

Note 10 Langsiktige krav

Dette er krav som er knytte til fast eigedom og Norsk Reknesentral. Lån til tilsette består av lønnslån til dei tilsette i Noregs forskingsråd i samsvar med gjeldande avtalar for dette, samt krav på dei tilsette gjennom heime-PC-avtalen.

Debitor	2006	2005
Tilsette	3 193	901
Norsk Reknesentral	2 486	4 101
Utestående randsoner	125	1 052
Sum utestående	5 804	6 054

Note 11 Aksjar

Noregs forskingsråd eigde opphavleg 40 prosent av aksjane i Norsk Synkrotronforskning AS, og bokført verdi av desse aksjane var 20 000 kroner. I desember 2006 vart selskapet avvikla og all aksjekapital og eigenkapital vart da overført til Noregs forskingsråds Program for synkrotronforskning.

Note 12 Leverandørgjeld

Den detaljerte rekneskapsføringa av aktiviteten som Noregs forskingsråd finansierer, går føre seg hos løyvingsmottakarar. Løyvingsmottakarar er hovudsakeleg universitet og høøgskolar, forskingsinstitutt

og næringslivet. Utbetalinga er automatisert og tilpassa framdrifta i prosjekta. Brukarstyrte prosjekt blir utbetalte automatisk i 1. og 2. tertial, men rapporterer etterskotsvis for 3. tertial. Kostnader i høve til mottekne

rapportar frå desse prosjekta, er belasta FoU-rekneskapen og ført som leverandørgjeld i balansen.

Note 13 Egedomsfondet

Alle inntekter og kostnader i Forskingsrådet når det gjeld egedomsforvaltninga, er ført i resultatrekneskapen. Resultatet for 2006 er godskrive egedomsfondet. Egedomsforvaltninga relaterer seg til inntekter og kostnader knytte til tomter eigd av Noregs forskingsråd, men som er festa av andre institusjonar. Midla knytte til Egedomsfondet er unnateke frå Statens

konsernkontoordning. Egedomsfondet blir i tillegg til resultatet frå ordinær drift, også tilført kapitalinntekter.

Forskingsrådet inngjekk i 2006 ein avtale med Statsbygg om praktiske egedomsjusteringar i Gaustadbekkdalen. Avtalen omfatta m.a. sal av areal til det nye IFI 2-bygget samt Gaustadbekkdalen Nord.

Avtalen med Statsbygg omfatta også overdraging av ansvaret for framtidig opparbeiding av infrastruktur i Gaustadbekkdalen frå Forskingsrådet til Statsbygg.

Resultateffekten av denne avtalen var at Forskingsrådets egedomsfond vart netto tilført 4,3 mill. kroner.

Egedomsfondet har i 2006 utvikla seg slik:	
Inngående balanse Eiendomsfond	62 096
Resultat 2006	6 289
Utgående balanse Eiendomsfond	68 385

Note 14 Forskingsforpliktingar

Samanhengen mellom forskingsforpliktingane frå 2005 er som følgjer:

Divisjon	2006	2005
Store satsingar	524 581	426 292
Vitskap	320 590	283 250
Innovasjon	352 844	179 502
Administrasjon	12 594	10 188
Administrerande direktør, inkl. sentralt disposisjonsfond	134 446	120 324
Særskilde forvaltningsoppdrag; udisponerte inntekter	153 610	52 853
Randsoner	-2 642	7 300
Estimerte kostnader, se note 18	-92 000	-110 000
Endra tilsagnsfullmakt	65 000	
Brutto forskingsforpliktingar	1 469 023	969 709
– herav tilsegnfullmakter	243 000	178 000
Balanseførte forskingsforpliktingar	1 226 023	791 709
Overførte forpliktingar fra 2005	969 709	
Endring 2006 inkl. randsoner	436 445	
Endra tilsynsfullmakt	65 000	
Tilbakebetalte midler 2006	-2 131	
Brutto forskingsforpliktingar til 2007	1 469 023	

Stor vekst i tildelingane til Forskringsrådet i 2006 har ført til ein auke i forskingsforpliktingane. Om lag halvparten av forskingsforpliktingane er avsetningar til særskilde forskingsaktivitetar, men som ikkje er fordelte på prosjekt i 2006. Resten av for-

skingsforpliktingane kjem av mindre forbruk i forskingsprosjekta enn planlagt. Det har vore ein auke i forskingsforpliktingane knytte til avsetningar til forskingsaktivitetar, mens delen som er knytt til forskingsprosjekt er relativt stabil.

Om lag halvparten av forskingsforpliktingane er knytt til drifta av forskingsprogramma. Forskingsforpliktingane til Forskringsrådet består av både offentlege og private midlar.

Note 15 Administrativ avsetning.

Den administrative avsetningen har i 2006 utviklet seg slik:

Administrativ forplikting	2006
Inngående balanse 1.1.2006	32 207
Resultat 2006	- 10 598
Utgående balanse per 31.12.2006	21 609

Den administrative avsetninga kjem av overføring av administrative bevilgningar frå tidlegare år, og er i 2006 redusert med 10,6 mill kroner. Reduksjonen kjem av kostnadsføring av pensjonsforpliktingane (sjå note 18) som vart høg i 2006 p.g.a. endringar i føresetnadene for pensjonsutrekninga.

Note 16 Investeringsfondet

Investeringsfondet har i 2006 utvikla seg slik:

	2006
Inngående balanse per 1.1.2006	73 344
Resultat 2006	2 755
Forbruk internetbasert forskingsadministrasjon (eSak)	- 7 472
Forbruk avsetningar	- 428
Utgående balanse per 31.12.2006	68 199

Note 17 Langsiktige bevilgningar

Langsiktige tilskot består av tidlegare disposisjonsfond til Norsk Samfunnsvitenskapleg Datateneste (NSD) som vart overført til Noregs forskingsråd ved fristillinga av NSD frå 1.1.2003. Dette er ført som langsiktig gjeld, da alle midla skal tilbake igjen til NSD.

Note 18 Pensjonsmidlar/-forpliktingar

Noregs forskingsråd har to kollektive pensjonsordningar, ei i Statens Pensjonskasse (SPK), og ei i Vital. Desse pensjonsordningane er forsikringsteknisk oppbygde, og blir rekneskapsførte i samsvar med Norsk Rekneskapsstandard om pensjonskostnader som ein ytingsplan.

Premiefastsetjing og utrekning av verdien av pensjonsforpliktingane skjer etter aktuarielle prinsipp. Det blir simulert ei forvaltning av fondsmidlar. Avvik i den faktiske utviklinga frå dei utrekningsmessige føresetnadene vil kunne gi både ei over- og underfinansiering av ordningane. For Statens Pensjonskasse sin del er ikkje heile overfinansieringa balanseført.

Ordninga i Vital gjeld for sju tilsette, mens ordninga i Staten Pensjonskasse gjeld for 369 tilsette per 31.12.06.

Føresetnader lagde til grunn ved utrekningane
Ved utrekning av netto pensjonskostnad for året og netto pensjonsmidlar (forplikting) er følgjande føresetnader lagde til grunn:

Føresetnader	Vital	SPK
Årleg diskonteringsrente	4.20 %	4.20 %
Lønnsregulering	4.50 %	4.50 %
Pensjonsregulering	3.00 %	3.00 %
Frivillig avgang		
- Opptil 45 år	2.00 %	2.00 %
- For dei over 45 år	0.00 %	0.00 %
Forventa avkastning	5.20 %	5.20 %
Årleg G-auke	3.00 %	3.00 %
Inflasjonsrate	2.50 %	2.50 %
Uttakshang AFP	25.00 %	5.00 %

Utrekninga inkluderer den faktiske avkastinga på pensjonsmidla i Vital for 2005. For SPK, som ikkje er ei fondsretta ordning, er avkastinga på eit simulert fond utrekna.

Utrekning av Vital-ordninga:

Samanstilling av pensjonskostnadene i året	2006	2005
Noverdi av pensjonsoppteninga i året	1 538	1 133
Rentekostnader på pensjonsforpliktinga	931	787
Brutto pensjonskostnad i året	2 469	1 920
Forventa avkastning på pensjonsmidla	-619	-596
Netto pensjonskostnad før amortisering	1 850	1 324
Amortisering av estimatavvik	1 185	507
Pensjonskostnad før arbeidsgivaravgift i året	3 035	1 831
		3 662

Avstemming av pensjonsforpliktingar og pensjonsmidlar

	2006	2005
Pensjonsordning med netto forpliktingar/midlar	Forpliktingar	Forpliktingar
Pensjonsforpliktingar brutto	24 127	17 330
Pensjonsmidlar brutto	-13 230	-11 080
Netto pensjonsforpliktingar	10 897	6 250
Ikkje resultatført estimatavvik	-7 376	-3 794
Arbeidsgivaravgift av netto pensjonsforplikting	497	347
Netto pensjonsforpliktingar/midlar i balansen	4 018	2 803

Note 18 fortsetter

Utrekning av SPK-ordninga:

Samanstilling av pensjonskostnadene i året	2006	2005
Noverdi av pensjonsoppteninga i året	29 208	17 637
Rentekostnader på pensjonsforpliktingane	17 600	12 264
Brutto pensjonskostnad i året	46 808	29 901
Forventa avkasting på pensjonsmidla	-14 359	-14 484
Netto pensjonskostnad før amortisering	32 449	15 417
Resultatført estimatendringar og avvik	7 924	0
Pensjonskostnader før arbeidgivaravgift i året	40 373	15 417
Ikkje balanseført overfinansiering 2005	-8 725	0
Netto pensjonskostnad før arbeidgivaravgift	31 648	0

Pensjonsordning med netto forpliktingar/midlar	2006	2005
Pensjonsforpliktingar brutto	452 709	274 088
Pensjonsmidlar brutto	- 298 680	- 264 723
Netto pensjonsforpliktingar	154 029	9 365
Ikkje resultatført estimatavvik	- 145 030	- 20 674
Arbeidsgivaravvik av netto pensjonsforpliktelse	1 268	0
Implementeringseffekt tatt mot eigenkapital i 2004	0	4 853
Ikkje balanseført overfinansiering	0	4 406
Netto pensjonsforpliktingar/-midlar i balansen	10 267	- 2 050

Note 19 Anna kortsiktig gjeld

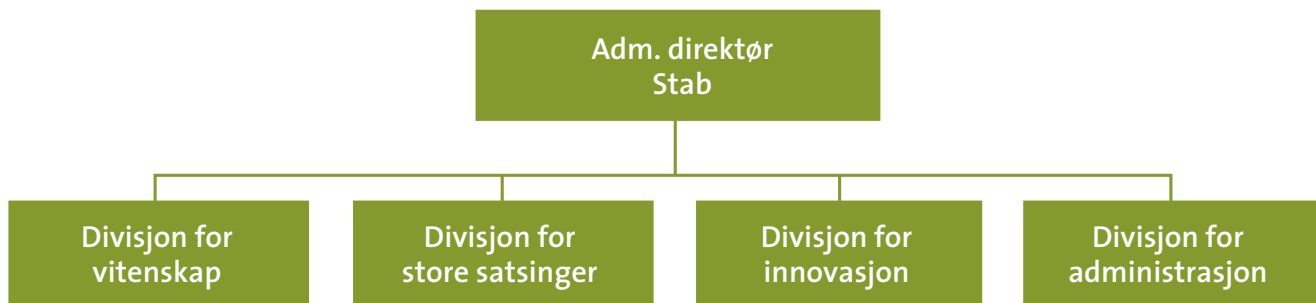
I denne posten inngår eit kostnadsestimat på kroner 92 mill. kroner. Dette er kostnader for forskingsprosjekt som har komme på i 2006, der utbetaling ikkje blir gjort før 2007. For rekneskapsåret 2005 var denne avsetninga på 110 mill. kroner. Avsetninga dette året er dermed redusert med 18 mill. kroner (sjå note 3).

Revisjon av rekneskapa for 2006 for Noregs forskingsråd

I samsvar med lov om Riksrevisjonen av 7. mai 2004 er riksrevisjonen revisor for Noregs forskingsråd.

Ved avslutning av den årlege revisjonen ferdar Riksrevisjonen ut eit avsluttande revisjonsbrev (melding) som summerer opp konklusjonane frå revisjonsarbeidet. Revisjonsbrevet blir først offentleg når Riksrevisjonen har rapportert om resultatata av revisjonen til Stortinget i oktober/november, jf. Lov om Riksrevisjon § 18.

Styret og ev. generalforsamlinga er orientert om resultatet av revisjonen for året.

Administrativ ledelse per 1.4.2007

Arvid Hallén
 Anders Hanneborg
 Anne Kjersti Fahlvik
 Ragnhild Solheim
 Per Wøien

administrerende direktør
 direktør Divisjon for vitenskap
 direktør Divisjon for store satsinger
 direktør Divisjon for innovasjon
 direktør Divisjon for administrasjon

Arvid Hallén

Anders Hanneborg

Anne Kjersti Fahlvik

Ragnhild Solheim

Per Wøien

Alle foto: Bård Gudim

Forskningsrådets hovedstyre for perioden 1.1.2007 – 31.12.2010

Geir Stene-Larsen	Direktør, Nasjonalt folkehelseinstitutt (leder)
Unni Steinsmo	Konsernsjef, SINTEF (nestleder)
Kari Melby	Professor, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) (styreleder Divisjon for vitenskap)
Knut Liestøl	Professor, Universitetet i Oslo (styreleder Divisjon for store satsinger)
Alf Bjørseth	Styreformann, Scatec, Oslo (styreleder Divisjon for innovasjon)
Ole Henrik Magga	Professor, Samisk høyskole, Kautokeino
Siri Kalvig	Markedsansvarlig, Storm Weather Center, Stavanger
Bernt-Erik Heid	Spesialrådgiver, Divisjon for vitenskap, Norges forskningsråd, (ansattes representant)

Varamedlemmer

Eli Bergsvik	Rektor, Høgskolen i Bergen (1. varamedlem)
Peter Wesenberg	Direktør, NOFIMA, Oslo (2. varamedlem)
Signe Bang	Seniorrådgiver, Divisjon for vitenskap, Norges forskningsråd, (ansattes 1. vararepresentant)
Aud Alming	Seniorrådgiver, Divisjon for innovasjon, Norges forskningsråd, (ansattes 2. vararepresentant)

Divisjonsstyrene

Hovedstyret i Forskningsrådet har oppnevnt følgende medlemmer til divisjonsstyrene med en funksjonstid fram til 31.8.2007:

Divisjons for vitenskap

Kari Melby	Professor, Institutt for tverrfaglige kulturstudier/Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) (leder)
Per A. Foss	Dr.ing., ass. direktør, Teknisk lisensiering – Europa, GE Health Care, Medical Diagnostics, Oslo
Mette Marianne Svenning	Professor, Institutt for biologi/Universitetet i Tromsø
Gunnar Bovim	Professor, adm. direktør, St. Olavs Hospital/Universitetssykehuset i Trondheim
Elise S. Tønnessen	Førstemanuensis, Fakultet for humanistiske fag/Høgskolen i Agder
Grete Brochmann	Professor, Institutt for samfunnsforskning, Oslo

Varamedlemmer

Edvard Hviding	Professor, Institutt for sosialantropologi/Universitetet i Bergen
Asbjørn Mo	Konserneksper, SINTEF Materialteknologi, Oslo

Divisjon for store satsinger

Knut Liestøl	Professor, Institutt for informatikk/Universitetet i Oslo (leder)
Geir Andreassen	Adm. direktør, Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening, Oslo
Kari Tove Elvbakken	Universitetsdirektør, Universitetet i Bergen
Anne-Cecilie Fagerlie	General Manager Nordics, Avanande Norway AS, Lysaker
Øystein Lie	Forskningsdirektør, GenoMar AS, Oslo
Leiv K. Sydnæs	Professor, Kjemisk institutt/Universitetet i Bergen
Jarle Aarbakke	Rektor, Universitetet i Tromsø

Varamedlemmer

Bjørn Arne Sund	Direktør, Norsk Hydro ASA, Oslo
-----------------	---------------------------------

Divisjon for innovasjon

Alf Bjørseth	Styreformann, Scatec, Oslo (leder)
Knut Hove	Professor, rektor, Universitetet for miljø- og bioteknologi, Ås
Liv Lunde	Forskningsdirektør, Institutt for Energiteknikk (IFE), Kjeller
Wenche Poppe	Adm. direktør, TTO Nord AS, Tromsø
Kristin Braa	Forskningsssjef, Telenor FoU, Oslo
Kjell Oppedal	Adm. direktør, RobotNorge AS, Bryne
Stig Trondvold	Konserndirektør, Kongsberg Gruppen ASA, Kongsberg

Varamedlemmer

Torbjørn Digernes	Professor, rektor, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU), Trondheim
Vibeke Hammer Madsen	Adm. direktør, Handels- og servicenæringens hovedorganisasjon (HSH), Oslo

De kan tinge publikasjonen på
www.forskningsradet.no/publikasjoner

Noregs forskingsråd
Stensberggata 26
Postboks 2700 St. Hanshaugen
NO-0131 Oslo

Telefon: +47 22 03 70 00
Telefaks: +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Mai 2007
ISBN 978-82-12-02444-1 (trykksak)
ISBN 978-82-12-02445-8 (pdf)

Opplag: 1500
Trykk: Gan grafisk AS
Design: Melkeveien designkontor as
Foto omslag: Getty Images

Utgiver:
© Noregs forskingsråd
www.forskningsradet.no

